

országos jogászgűylés 1911-ben óhajtott, minél sűrűbben kifejezésre jusson.

Az 1928. évtől kezdve lezajlott idő, bár nem olyan kusza és zivataros mint az addig eltelt idő volt, a megoldandó problémákat tekintve, nagy természetűnek ígérkezik és nincs semmi okunk arra, hogy ezeket a nehezen művelhető gazdasági talajból kiburjázó kérdéseket közelebbről szeműgyre ne vegyük, azok elébe ne álljunk és a kérdésekre válaszokat adni ne iparkodjunk. Lehet, hogy azok a válaszok, amiket egy megtartandó jogászgűylés a folytonfolyvást felvetődő kérdésekre ad, nem végleges és megnyugtató, de megnyugtató lesz magában véve az is, ha az elméleti és gyakorlati jogászok színe-java hozzá szól, a kérdéseket irányító gondolatokat, ötleteket vet fel, a jogkérdéseket kielemezti és elhatárolja és a több szem többet lát elvénel fogva segítségére lesz azoknak a tényezőknek, amelyek az ország gazdasági és jogi életét irányítják.

A deviza korlátozásokkal kapcsolatos magánjogi és közigazgatási jogi összefonódások, a tisztességtelen versenykérdések túlbujázásai, a gazdaadósságok nyugalmi állapotának kutatása, a végrehajtási és fizetéskeptelenségi jognak a gyakorlati életbe vágó kanyargásai a tíz éves jellzálogtörvény gyakorlati tanulságainak levonása, a falusi birtok védelmében létesített intézményeknek az életbe való átvitele (családi birtok, családi hitbizomány stb.) és sok egyéb kérdés, mit a mindennapi élet vet fel és még megoldatlanul felszinen tart, a közjogi, büntető és pénzügyi jogi kérdésekről nem is beszélve, olyan dús anyagot jelentenek az Országos Jogászgűylés számára, hogy időszerű és hasznos munka lenne e kérdések mélyébe bevilágítani és a megoldásokat az ország javára hasznosítani. (—)

A Magyar Jogászegylet közgűylése. A Jogászegylet december 19-én tartotta meg ez évi közgűylését dr. Oszvald István elnökletével. Az elnök beszámolójában elbűcsűztatta a Jogászegylet halottjait, közöttük Benedek Sándort, a pénzügyi jogi szakosztály és Kovács Marcellt, a perjogi szakosztály elnökét. A zárószámadások elfogadása után, minthogy a jogászegylet megbízatása lejárt, dr. Juhász Andor, a Kúria nyug. elnöke vette át az iles vezetését. Indítványára a közgűylés újabb három év tartamára egyhangű lelkesedéssel a Jogászegylet elnöki székebe újból dr. Oszvald Istvánt emelte, akihez dr. Juhász Andor a közgűylés nevében meleg üdvözlő beszédet tartott, méltatván az elnöknek a Jogászegylet érdekében kifejtett nagyértékű munkásságát. Ezután a közgűylés újra megválasztotta a tisztikar és igazgatóválasztmány tagjait és új tagokul megválasztotta dr. Toth György kúriai bírót, dr. Löw Lóránt, dr. Boks Árpád ügyvédet

és dr. Koós Zoltánt, a Magyar Földhitelintézet ny. vezérigazgatója, felsőházi tagot. A közgyűlés keretében dr. Tury Sándor Kornél egyetemi tanár tartott „A biztosítási jog jelentősége a kötelmi jog fejlődésének újabb irányú szempontjából”, előadást. Az előadás témájáról a napokban jelent meg ugyancsak az előadó tollából az előadás terjedelmét messze meghaladó hasonló című könyv, és épen ez okból az előadás méltatására a könyv megbeszélése során vissza fogunk térni.

Fokozódó állami beavatkozás az ingatlantulajdon körében. Ilyen címen tartott előadást december 2-án a *Magyar Jogászegylet* civiljogi szemináriumában *Dr. Varró Endre* ügyvéd. Azt fejtette, hogy az utolsó másfél évtized törvényalkotásai egyre mélyebb beavatkozást engednek az államnak az ingatlantulajdonba.

Az életbeléptetés előtt álló új telepítési törvény a tulajdon elvonásának új eszközét iktatja jogrendszerünkbe: az átengedésre kötelezést, amely több vonatkozásban eltér a kisajátítás eddig követett elveitől. Figyelman kívül hagyja ugyanis azt a jogszabályt, hogy csak a multhatatlan szükség mértékéig és csak akkor lehet valakitől az ingatlantulajdont elvonni, ha az valamely konkrét célra kizárólagosan vagy elsősorban alkalmas. Ilyen objektív ismérvek helyett szubjektív színezetű körülmények is közrejátszanak annak elbírálásánál: kitől, milyen terjedelmű és melyik ingatlant veszi el az állam. Emellett a tulajdonelvonás jogszerűsége kérdésében kormányhatalmi szervek döntenek és csak panasz útján lehet határozatuk ellen bírósághoz fordulni, — viszont arra nézve, hogy a maximális kereten belül tényleg mennyit és melyik ingatlant váltja meg az állam, a központi hatalomnak abszolút diszkrecionális joga van. Az igénybevett ingatlanért a törvény elvileg teljes kántalanítást ígér, valójában azonban az a helyzet, hogy a tulajdonos csak $\frac{1}{2}$ -át kapja meg azonnal az árverési kikialtási ár szabályai szerint megállapítandó becsértéknek, míg $\frac{1}{3}$ részéhez csak 25 éven át folyó annuitások formájában és csak 3.5% kamat mellett jut hozzá.

A törvényt a nagybirtokosoktól igénybevett ingatlanok egy részét nem vonja el mindig tulajdonilag, — ehelyett arra kötelezheti a tulajdonosokat, hogy bizonyos területeket kishaszonbérlok részére haszonbérletbe engedjenek át. Ilyen esetekben a birtokosok, illetve hitelezők csak a haszonbért kapják meg, — a haszonbérleti viszony pedig árverés esetén is hatályban marad.

A jelzálogos hitelezők szempontjából az ingatlanfedezetet a megváltási ár helyettesíti, amiből az árverési vételárhoz hasonló módon nyernek kielégítést. Ugyanez a helyzet akkor is, ha a birtokos ingatlanát köztartozásai fejében ruhazza át tulajdonilag az államra átengedésre kötelezés vagy önkéntes felajánlás útján. Az átengedett ingatlanok ugyanis természetesen jutnak az állam tulajdonába, az összes jelzálogi terhek törölhetnek, feltéve, hogy fedezetüik 5%-nál nagyobb értékcsökkenést nem szenved, vagy ha szenved: a követelés az egyéb biztosítékoknál a kataszteri tiszta jövedelem 35-szörös szorzatán belül marad. Ez a rendelkezés zálogleveles kölcsönöknél esetleg hátrányos lehet.

Az eddigi jogszabályoktól eltérően szabályozza a telepítési törvény az öröklési jogot a telepesek birtokai tekintetében. A vételár 50%-ának lefizetéséig ugyanis tulajdonképpeni öröklés nincs is. A tulajdonjog bekebelezése után, ha az örökösök nem tudnak megegyezni a közös birtoklásban, vagy abban, hogy a birtokot egy alkalmas örökös kapja meg, — az állam visszavásárlási jogot gyakorolhat.